

I. Законодавство з охорони праці в галузі.

Тема 1.1. Міжнародні норми в галузі охорони праці.

План

1. Література

2. *Соціальне партнерство (соціальний діалог) в охороні праці. Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці.*
3. *Соціальний діалог в Європейському Союзі.*
4. *Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. Визначення та основні принципи соціальної відповідальності. Міжнародні норми соціальної відповідальності.*

1. Література

1. Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 367 с.
2. Федоров М.І., Лапенко Т.Г., Дрожчана О.У. Охорона праці в галузі. – Полтава: ТОВ "Видавництво "ІнтерГрафіка", 2005. – 297 с.
3. Буракова С.О., Марущак А.М. Охорона праці в рослинництві. – Кам'янець-Подільський.: ПП Зволейко, 2007.– 188 с.
4. Охорона праці при вирощуванні сільськогосподарських культур: Навчальний посібник / М.М.Сакун, В.Ф. Нагорнюк; Одеський державний аграрний університет/. Кафедра безпеки життєдіяльності. - Одеса «Видавництво», 2009.- 184 с.
5. Практикум з дисциплін "Основи охорони праці", "Охорона праці в галузі". – Кам'янець-Подільський.: ПП Зволейко, 2006.– 388 с.

2. Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці

Узгодження соціально-економічних інтересів між суб'єктами, а також між ними і державою утворює цілу систему суспільних відносин, які отримали у зарубіжних країнах назву інституту соціального партнерства, який пронизує соціально-економічні відносини від національного рівня до конкретного підприємства (роботодавця).

В Україні існували окремі форми соціального партнерства: колективні договори, виробничі наради, ради трудових колективів. Однак ринкові відносини вимагають створення нового правового механізму регулювання колективних відносин у суспільстві.

Соціальне партнерство - взаємодія органів державної влади, об'єднань роботодавців і профспілок у визначенні та проведенні прийняття узгодженої

соціально-економічної політики, політики в галузі трудових відносин, а також двосторонні відносини між роботодавцями та профспілками, спрямовані на забезпечення узгодження їх інтересів.

Соціальне партнерство в охороні праці вигідно для обох партнерів: спільний вклад у поліпшення умов праці веде до зростання продуктивності та підвищенню якості важливо для роботодавців, і одночасно допомагає зберегти здоров'я працівників.

Кабінет Міністрів України виступає в соціальному партнерстві як орган, здійснює управління об'єктами державної власності. Держава як суб'єкт соціального партнерства в Україні залишила за собою таку важливу функцію як створення правової бази для регулювання соціально-трудових відносин, встановлення на державному рівні мінімальних гарантій для трудящих у сфері праці.

Процес досягнення згоди між сторонами трудових відносин визначається як соціальний діалог. Закон України "Про соціальний діалог в Україні" від 23 грудня 2010 року подає таке визначення:

Соціальний діалог - процес визначення та зближення позицій, досягнення спільних домовленостей та прийняття узгоджених рішень сторонами соціального діалогу, які представляють інтереси працівників, роботодавців та органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, з питань формування та реалізації державної соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин.

Соціальний діалог здійснюється на: національному, галузевому, територіальному та локальному (підприємство, установа, організація) **рівнях** на тристоронній або двосторонній основі.

Суб'єктами (сторонами) соціального партнерства (діалогу) є працівники - в особі профспілок, роботодавці - в особі об'єднань роботодавців і держава - в особі органів державної влади.

Соціальний діалог здійснюється на наступних принципах:

- Законності та верховенства права;
- Репрезентативність та правомочності сторін та їх представників;
- Незалежності та рівноправності сторін;
- Конструктивності і взаємодії;
- Добровільності та прийняття реальних зобов'язань;

- Взаємної поваги та пошуку компромісних рішень;
- Обов'язковому розгляду пропозицій сторін;
- Пріоритету погоджувальних процедур;
- Відкритість і гласність;
- Обов'язкове дотримання досягнутих домовленостей;
- Відповідальності за виконання прийнятих зобов'язань.

3. Соціальний діалог в Європейському Союзі.

В заможних та стабільних західних країнах соціальний діалог є важливим інститутом політичної демократії та соціально-трудових відносин, який постійно розвивається та удосконалюється, вбудований до інших інститутів, які служать для реалізації таких цінностей, як участь та політична суб'єктність, а також захист інтересів працівників та роботодавців. Соціальний діалог має своє місце та значення в праві та практиці функціонування Європейського Союзу після рішень, прийнятих на зустрічі на найвищому рівні в Маастрихті у 1991 році, що значно збільшило роль соціальних партнерів у становленні законодавства в Союзі на наднаціональному рівні.

Найбільш розвиненою формою соціального діалогу є проведення двосторонніх переговорів між роботодавцями та працівниками, які завершуються підписанням рамкового порозуміння, що в подальшому передається органам ЄС для впровадження у формі відповідного юридичного акту. Такий механізм почав ефективно діяти під кінець 90-х років

4. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. Визначення та основні принципи соціальної відповідальності. Міжнародні норми соціальної відповідальності.

Міжнародна організація по стандартизації (ISO) є всесвітньою федерацією національних організацій зі стандартизації (комітетів-членів ISO). Роботи з розробки міжнародних стандартів зазвичай здійснюється через технічні комітети ISO. Кожний комітет-член, зацікавлений у діяльності, для якої створено технічний комітет, має право бути представленим у цьому комітеті. Міжнародні урядові та неурядові організації, які взаємодіють з ISO, також беруть участь в роботах. Що стосується стандартизації в галузі електротехніки, ISO працює в тісному співробітництві з Міжнародною електротехнічною комісією (МЕК) з усіх питань в галузі електротехнічної стандартизації. Міжнародні стандарти готують згідно з правилами, викладеними у Директивах ISO / IEC.